

1.Loovtöö üldsätted

1.1.Hummuli Põhikool korraldab III kooliastmes 8. klassi õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö.

1.2.Loovtöö on juhendatud õppeprotsess, mille käigus õpilane rakendab iseseisva töö oskusi ja omandatud teadmisi, arendab loovust ja kinnistab ning täiendab koolis omandatud.

1.3. Loovtööks võib olla

- uurimus;
- kunsti-, käsitöö või tehnoloogiõpetuse projekt;
- foto- või kunstinäitus;
- kirjutatud ja lavastatud etendus;
- luulekava ja selle esitus;
- robootikaprojekt;
- mõni muu loominguline tegevus.

1.4. Loovtööna valminud uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist/süsteematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Omaloominguline töö eeldab idee loomist, teose valmimist ja esitamist.

1.5.Loovtööd võib teha õpilane nii individuaalselt kui ka rühmas.

1.6.Loovtöö teema ja hinne märgitakse 8. klassi tunnistusele ja põhikooli lõputunnistusele.

1.7.Loovtöö sooritamise on põhikooli lõpetamise tingimuseks.

2.Loovtöö eesmärgid

Loovtöö eesmärgiks on pakkuda õpilasele võimetekohast ning huvidest lähtuvat eneseteostuse võimalust ning toetada:

- õpilase tervikliku maailmapildi ja loomingulise algatusvõime ja loova eneseväljendusoskuse kujunemist ning aidata kaasa uute ideede tekkimisele ja teostamisele õppeainete lõimimise ja loovtöö protsessi kaudu;
- õpimotivatsiooni, eneserefleksiooni ja kriitilise mõtlemise kujunemist;
- õpilase kujunemist loovaks ning mitmekülgseks isiksuseks;
- üldpädevuste (iseseisev ja rühmas töötamine, probleemide lahendamine, kriitiline mõtlemine, argumenteerimis-, eneseväljendus- ja esinemisoskus, töö allikate ja andmetega; tegevuse kavandamine ning kavandatu järgimine, tegevuse ja töö analüüsimise oskus, loovtöö vormistamine, IKT vahendite kasutamine jne) kujunemist;
- õpilast tema võimete paremal tundmaõppimisel, mis aitaks teha valikuid järgnevateks õpinguteks.

3.Loovtöö liigid

3.1. *Õpilasuurimus* on kirjalik tekst, kus õpilane keskendub mingile uurimisprobleemile. Töö kirjutamine annab õpilastele esimese iseseisva uurimistöö kogemuse ning võimaluse tegeleda huvipakkuvate teemade ja probleemidega kas individuaalselt või koostöös kaasõpilastega. Uurimuse eesmärgiks on saada täpsemat teavet uuritava teema kohta ning leida teema olulistele küsimustele vastuseid. Samuti aitab uurimistöö kaasa oskusele oma mõtteid edasi anda loogiliselt nii kõnes kui kirjas. Uurimistöö on valdavalt analüüsiva iseloomuga, olulisel kohal on töö autori järeldused, tõlgendused ja üldistused. Uurimistöö koostamise etapid on: valdkonna või õppeaine ning esialgse teema valimine, koos juhendajaga ajakava koostamine,

juhendaja poolt soovitatud kirjandusega tutvumine, juhendaja abiga probleemi sõnastamine, andmete kogumine, vastavalt nõuetele uurimistöö kirjutamine, oma töö kaitsmine.

3.2. *Projekt* on kindla eesmärgi ja ulatusega terviklik töö (ülesanne) vm ettevõtmine, mis pakub hea võimaluse üksi või koos kaaslastega valitud teemadel viia ellu oma ideid. Projekt annab korraldamiskogemust, juhtimis- ja meeskonnatöökogemust, algteadmisi eelarve koostamisest ja veel palju teisi elus toimetulekuks tarvilikke kogemusi. Projekti võib kaasata ka erinevaid loovtöö liike olenevalt projekti teemast, näiteks lühiuurimust, erinevaid õpilaste esinemisi, esitlusi, näituste korraldamist, esinemist jm.

3.3. *Loovtöö muusikateose või kunstitööna* kätkeb endas uudseid, innovaatilisi ideid ning on eneseteostusrõõmu pakkuv ja silmaringi avardav. Loovtöö võib olla nii praktiline töö kui ka vaimse idee kandja. Juhul, kui loovtöös kasutatakse fragmente teiste autorite loomingust, tuleb autorikaitse seadusest lähtudes viidata kasutatud teose autorile. Loovtöö muusikateosena võib olla õpilase omalooming aga ka muusikateose esitamine. Kunstitöö teostamise tehnikaks võib olla maal, joonistus, graafika, skulptuur, keraamika, videofilm, animatsioon, performance jne.

3.4. *Muusikateose või kunsti- ja projektitöö* puhul koostab õpilane ka kirjaliku osa, mis vormistatakse vastavalt kooli poolt kehtestatud nõuetele.

4. Loovtöö teema ja juhendaja

4.1. Iga õppeaasta I trimestril tehakse õpilastele teatavaks võimalikud loovtöö teemad (Lisa 1).

4.2. Õpilased valivad sõltuvalt teemavaldkonnast juhendaja, kellega koos sõnastatakse lõplik teema.

4.3. Valitud teemad fikseerib klassijuhataja I trimestri lõpuks.

Kirjas on

- töö sooritaja/sooritajad;
- loovtöö teema pealkiri;
- millal töö teostatakse;
- juhendaja.

4.4. Nii teema kui ka juhendaja kinnitab direktor I trimestril.

4.5. Üldjuhul on juhendajaks aine- või valikaine õpetaja, kuid erandjuhul võib juhendajaks olla ka valitud loovtöö teemat valdav spetsialist. Kui teema eeldab ainetevahelist lõimingut, siis võib õpilasel olla ka mitu kaasjuhendajat.

4.6. Juhendaja ja õpilane koostavad ajakava, mis kindlustab loovtöö õigeaegse valmimise.

4.7. Loovtöö juhendamine võib toimuda individuaalselt või ka rühmas. Õpetaja kohtub juhendatava(te)ga vähemalt kaks korda kuus.

4.8. Juhendaja juhendab üldjuhul ühel õppeaastal 1 õpilase (kui õpilasi on rohkem kui õpetajaid koolis, siis 2) või ühe õpilasgrupi.

4.9. *Juhendaja* roll on suunav:

- aitab õpilast teema valikul ja tegevusplaani koostamisel;
- soovib vajadusel kirjandust ja annab suuniseid info leidmisel;
- jälgib töö vastavust sisulistele ja vormistamise nõuetele ning jälgib ajakava täitmist;
- nõustab õpilast esitluse edukaks läbiviimiseks;
- täpsustab rühmatöös liikmete tööpanuse;
- nõustab õpilast loovtöö esitlemise vormi valikul.

4.10. Loovtöö koostamise minimaalne ajaline maht õpilase jaoks võiks olla 15 tundi, mis sisaldab nii juhendamisel kulunud tunde kui ka iseseisvat tööd.

5. Loovtöö vormistamine

5.1. Loovtööl peab olema kirjalik osa.

5.2. Loovtöö kirjaliku osa vormistamine

Töö struktuur:

- **Tiitelleht** (Lisa 2)
Õppeasutuse nimi paigutatakse lehe ülemisse serva keskele.
Töö täielik pealkiri kirjutatakse lehe esimese kolmandiku lõppu lehekülje keskele rasvases kirjas, tähesuurus 20-22 .
Pealkirja alla märgitakse töö liik (loovtöö/uurimustöö).
Autori ja juhendaja nimed trükitakse tiitellehe teise kolmandiku lõppu paremasse serva.
Töö valmimise koht ja aasta paigutatakse lehe alumisse serva keskele.
- **Sisukord** (Lisa 3)
- **Sissejuhatus** sisaldab teema valiku põhjendust, töö eesmärki ning ülevaadet ülesehitusest.
Sissejuhatus maht on 0,5–1 lehekülge.
- **Töö põhiosa** annab ülevaate valminud loovtööst, milles kirjeldatakse töö valmimise protsessi, kasutatud materjale, töövahendeid ja -võtteid. Põhiosa jagatakse peatükkideks ja alapeatükkideks. Igale peatükile pannakse sisu kajastav pealkiri. Põhiosa maht on 4-6 lehekülge.
- **Kokkuvõte** sisaldab töö olulisemaid tulemusi ja järeldusi. Antakse hinnang tehtud tööle (kas eesmärk sai täidetud, mis läks hästi, mis osutus keeruliseks) ja sellele, mida töö valmimise käigus õpiti. Kokkuvõttes ei esitata enam uusi andmeid ja fakte ega viidata kirjandusele. Kokkuvõtte maht on 0,5–1 lehekülge.
- **Kasutatud kirjanduse loetelu** sisaldab töös kasutatud allikaid, mis reastatakse autorite nimede tähestikulises järjekorras. Sama autori tööd esitatakse ilmumisaasta järjekorras. Raamatute ja artiklite kohta esitatakse järgmised andmed: autori(te) nimi (nimed), ilmumisaasta, pealkiri ja alapealkirjad (vastavalt tiitellehele), trüki köide, osa, number, ilmumiskoht, kirjastus või väljaandja.
Viitamise täpne juhend „Referaadi koostamise juhendis“ kodulehel.
- **Lisad** on tööd täiendav või illustreeriv materjal (joonised, tabelid, diagrammid, fotod jne).
Lisad pealkirjastatakse ja tähistatakse „Lisa 1“, „Lisa 2“ jne.

5.3. Nõuded teksti vormistusele.

- Loovtöö vormistatakse A4 paberile, kirjutatakse paberi ühele poolele. Töö on vormistatud arvutil.
- Kiri **Times New Roman** või **Arial**.
- Leheküljele jäetakse vasakule 3,0 cm, paremale 2 cm laiune vaba äär, alumine ja ülemine äär 2,5 cm.
- Tähemärgid peatüki sees on 12 punkti, reavahe 1,5 punkti.
- Peatükkide pealkirjad peavad olema tekstis esile toodud.
- Esile tõstmiseks võib kasutada rasvast kirja, selleks ei kasutata allajoonimist. Terminite lahtikirjutamiseks võib kasutada kaldkirja.
- Pealkiri algab joondumisega vasakult, pealkirja lõppu ei panda punkti.
- Tekst on rööpjoondatud.
- Iga kahe sõna vahele käib ÜKS tühik.
- Kirjavahemärkide ette tühikut ei käi, järele käib.
- Sulgude ja jutumärkide puhul sissepoole tühikuid ei käi, väljapoole käivad.

- Sidekriipsu ümber tühikuid ei käi, mõttekriipsu ümber käivad.
- Peatükk algab uuel leheküljelt, alapeatükk samalt leheküljelt. Pealkirja järel on üks tühi rida, enne pealkirja on kaks tühja rida.
- Kõikides peatükkides peab olema tekst samamoodi vormindatud.
- Taandrida on 5 tähemärki või võib kasutada plokkidena vormistatud teksti.
- Leheküljed nummerdatakse (number alla keskele), alustades tiitellehest (tiitellehel numbrit ei näidata).
- Oluline on töö stiililine ja keeleline korrektsus. Kõneviis ja vorm, milles töö kirjutatakse, peab olema ühtne kogu töö ulatuses. Soovitav on umbisikulise tegumoe kasutamine (näiteks: töös käsitletakse, analüüsitakse, uuritakse jne.)

6. Loovtöö kaitsmine

6.1. Loovtöö lõpeb avaliku kaitsmisega. Kaitsmised toimuvad III trimestril (aprillis).

6.2. Kaitsmisele pääsemiseks tuleb õpilasel hiljemalt nädal enne kaitsmist esitada kaitsmiskomisjonile kokkuvõttev raport koos juhendajapoolse hinnanguga.

6.3. Kaitsmisettekande on suuline.

6.4. Loovtöö kaitsmiseks valmistab õpilane ette kaitsmisettekande, mis koosneb järgmistest osadest:

- sissejuhatus (töö eesmärgid, teema valiku põhjendus);
- töö sisu (töö käik, kasutatud meetodid, kollektiivselt tehtud töö puhul ka iga õpilase panuse kirjeldus);
- kokkuvõte (hinnang tehtud tööle, põhijäreldused).

6.5. Kaitsmisettekande pikkuseks on kuni 10 minutit, millele järgneb kuni 5-minutiline diskussioon.

6.6. Kollektiivse töö puhul osalevad kaitsmisettekande esitlemisel kõik õpilased.

6.7. Rühmatöö puhul antakse hinnang iga liikme tööle, mis kujuneb tööprotsessi jooksul peetud päeviku alusel.

6.8. Kaitsmiskomisjon on vähemalt kolmeliikmeline ning liikmed kinnitab direktor.

6.9. Loovtööde kaitsmisel osalevad kuulajatena 7. klassi õpilased.

7. Hindamine

7.1. Loovtöö hindamise eesmärgiks on:

- kirjeldada loovtööle seatud eesmärkide täideviimist ning anda seeläbi tagasisidet loovtöö kui terviku kohta;
- julgustada õpilast järgmisteks loovtöödeks ning toetada seeläbi isiksuse arengut.

7.2. Loovtöö hindamisel arvestatakse eesmärkide saavutamist, töö teostust, mahtu, loomingulisust, töö sisu ja vastavust vorminõuetele, originaalsust, esinemist töö kaitsmisel ja eneseväljendust.

7.3. Hinde kujunemisel arvestatakse, et 60% hindest moodustab loovtöö sisu, 20% hindest kirjaliku selgitava osa vormistamine, 20% hindest kaitsmine.

7.4. Eriarvamused loovtöö hinde osas otsustatakse komisjoniliikmete häälteenamusega.

7.5. Mitterahuldava tulemuse korral on õpilasel võimalik taotleda teistkordset kaitsmist.

7.6. Töö esitamata jätmisel hinnatakse loovtööd hindega 1 ja antakse võimalus töö esitamiseks ja kaitsmiseks järgmisel õppeaastal.

Hindamise alused	Suurepärase	Hea	Vajab arendamist
Häälekasutus: tempo (kiire/aeglane); tugevus (kõva/vaikne); tämbel; artikulatsioon	Rääkijat on meeldiv kuulata, kasutab pause ja rõhke kõne rütmistamiseks. Hääl kõlab loomulikult, väljendus on selge.	Kõne on selge, esitus pisut monotoonne.	Kõne monotoonne, hääl liiga vaikne, tempo liiga kiire või liiga aeglane; pikad mõtlemispausid, kasutab verbaalseid täiendeid.
Ülesehitus, argumentatsioon	Kõne/esitluse ülesehitus on korras, st tekst on liigendatud tervik, ülesehitus on loogiline ja sidus.	Ülesehitus on jälgitav, mõtted on esitatud selgelt.	Kõne ülesehitus on ebaloogiline. Mõtted on kohati seotud. Sõnumit on raske mõista.
Mulje:entusiasm, siirus, originaalsus	Kõnelejal on hea kontakt publikuga, esineja usub oma sõnumisse, paneb end kuulama. Esitus on loov ja teemakäsitus isikupärane.	Kõneleja usub oma sõnumisse, on esinemiseks hästi ette valmistunud, püüab luua sidet publikuga.	Kõneleja on ette valmistunud, kuid ei esine enesekindlalt. Peab pigem monoloogi kui dialoogi. Silmside publikuga on kasin.
Näitliku lisamaterjali kasutamine (lisapunktid)	Kasutab esinemise ilmetamiseks erinevaid vahendeid (tabelid, graafikuid). Näitmaterjalide kvaliteet on hea.	Kasutab näitlikku lisamaterjali	Kasutatud lisamaterjal ei toeta sisu, kvaliteet kõikuv.

8. Loovtööde säilitamine

Loovtööd säilitatakse kooli raamatukogus. Suuremahulised tööd võib kool tagastada autorile, kui selleks puuduvad koolis hoiutingimused. Töö tuleb tagastada autorile, kui töö tegemiseks on kasutatud õpilase/lapsevanema poolt soetatud materjale ja/või vahendeid.

Lisa 1 Koolipoolsed loovtööde teemad

Loovtöö temaatika on valitud kooli poolt ja õpilastel on võimalus valida järgmiste teemade hulgast:

- Mulgimaa
- Ajalugu - Hummuli vald. Minu kodukoha tuntud inimesed. Vanad talukohad. Vanad tööriistad. Mulgikultuur, Hummuli mõisakool. Hummuli mõis, Hummuli mõisakoolikooli õpetajad. Noortekeskus.
- Loodusained – Mõisa park, Hummuli valla loodus (jõed, järved, metsloomad, linnud.
- Kunstiained - Mulgimaa kunstiinimesed, kultuuritegelased. Käsitöö. Vanast uus jne.
- Omalooming- Joonistused. Fotograafia. Käsitöö. Ürituse korraldamine. Koorilaul. Oma luule, muinasjutt, muistend, jutud). Muusika. Dramatiseering jne.

Lisa 2 Tiitellehe näidis

Hummuli Põhikool

TÖÖ PEALKIRI

Loovtöö

Õpilane: Kadri Kaasik

7.klass

Juhendaja: Mari Maasikas

Lisa 3 Sisukorra näidis

SISUKORD

SISSEJUHATUS	2
1. TUULEENERGIA	3
1.1. Tuuleenergia mõiste.....	3
1.2. Tuuliku ehitus	3
2. MIDA ARVATAKSE TUULEENERGIAST	4
2.1. Suhtumine tuuleenergia arendamisse.....	4
2.2. Tuuleenergia oma kodus	4
KOKKUVÕTE	5
KASUTATUD KIRJANDUS	6
LISAD	7